

A MŰVÉSZI KÖNYV

KIÁLLÍTÁS AZ OSZK REGULY ANTAL MŰEMLÉKKÖNYVTÁRÁBAN

A könyv és művészet kapcsolatát a művészi kidolgozású kódexektől mai művészkönyvekig több megközelítésben lehet vizsgálni. Mivel a zirci kéziratok ma az OSZK Kézirattárában találhatóak a kiállítás időhatárát a nyomtatás korszakától határoztuk meg napjainkig. Állományunk számos művészeti ággal foglalkozó művet tartalmaz. Ebből válogattuk a kiállítás egyik vonulatát a művészeti témájú könyveket. Szemezgetve belőlük, az egyik legrégebbi közülük Étienne Du Pérac első kiadású „I vestigi dell’ antichita di Roma” munkája, melyben a 16. században élt francia építész az antik Rómát mutatja be rézmetszeteken. Joachim von Sandrart „Teutsche Academie der edlen Bau-, Bild-, und Mahlerey-Künste” nyolc kötetes sorozata a német művészettörténet egyik legfontosabb elméleti és forrás-

műve, kiállításunkon a 18. századi, második kiadása szerepelt. Grandiózus alkotás Johannes Kip-től a „Nouveau theatre de la Grande Bretagne” (London, 1727) munkája, amely gyönyörű kidolgozású metszeten mutatja be a 18. századi Anglia építészeti értékeit. A művészettörténeti albumok közül külön figyelmet érdemel Karl von Lützow „Die Kunstschatze Italens” című műve, melyből Michelangelo egy Madonna relifjét mutattuk be, amely a kötetben egy gyönyörűen kivitelezett rézkarcon szerepel. Ez a kötet egyben képviseli a német könyvművészeti mozgalmat is, igényes tipográfiájával és kötésével. A magyar könyvművészetet két Malonyay Dezső munka bemutatásával szerepeltettük. Ezek közül a „Magyar képírás úttörői” (Budapest, 1905) külön említést érdemel, a kézzel mérített papírra készült, gyönyörűen kimunkált fametszetes, szecesszió könyvdíszekkel.

A kiállításunk második vonulata művészkönyveket mutatott be, a Magyar Művészkönyvalkotók Társasága,

Balogh Írisz: Pop-up krónika. 2009.
Thuróczy János: Chronica Hungarorum.
Augsburg, 1488, Erhardt Ratold.

Meisterwerke der Holzschneiekunst... 1879, J.J. Weber.

Malonyai Dezső: A magyar képírás úttörői.

Budapest, 1905, Franklin-Társulat

valamint a helyi művészeti szakközépiskola tanárainak munkái közül válogatva. Sikertelenül igen neves alkotókat megnyernünk, így szerepelt többek között Butak András, Kiss Ilona, Pataki Tibor, Stroe Krisztián és Szyksznian Wanda egy-egy alkotása. A mai munkák mellé pedig régi könyveket csoportosítottunk, melyek vagy témájukban, vagy kötésükben illettek hozzájuk, s így teljesen új és érdekes installációk jöttek létre. A kiállítás egyik legsikeresebb darabját Balogh Írisz készítette, akit Thuróczy János „Chronica Hungarorum” ihletett meg, s alkotta meg ennek analógiájára a „Pop-up krónikáját”.

Érdekes szemszögből tárgyalta a könyv és művészet viszonyulását a kiállítás harmadik vonulata: a könyvek mint a képzőművészet modelljei. Hegedűs B. Piros kollázsain, Szeifert György montázsain, Szabadvári Attila litográfiáin, Balogh Vera, Földesi Barna és Lengyel András festményein mind-mind a könyv képi megjelenítést valósítottak meg. Az alkotásokat a műemlékkönyvtár folyosójának falain helyeztük el.

A kiállítást 2009. június 21-én Monok István főigazgató nyitotta meg a zirci Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozat keretében, s szeptember végéig több mint 6400 érdeklődő tekintette meg.

A sikeres tárlat rendezői Németh Gábor, Szabadvári Attila és Szeifert György voltak.

Németh Gábor
gnemeth@oszk.hu